

ניסיון של סיכום

דצמבר 1934

- א. אנו מעוניינים מאוד בהחשת הוצאת תכנית הייבוש לפועל. גם מנקודת מבט הכיבוש עבודה זו היא אשר תאפשר להכניס אנשים במספר ניכר לעבודה. התחלת עבודות הייבוש יאפשרו להשתמש בסכר כעם רגולטור [?] ביחסים אשר בינינו ובין השכנים ביחסי הקרקע.
- ב. בדרך כלל עוד לא הכול ברור וגלוי לעין. והרבה טעון עוד חקירה ולימוד. חשוב על כן להטיל על אחד שיתנסה וימשיך בחקירת העניינים כמו:
- 1) הדיג. יש ללמוד כמה היא ההכנסה. איך אפשר לפתח את המקצוע ולהרחיבו. מסתבר כי טוב לפי שעה להשאיר את הדייגים הערבים בעבודתם ולהיטיב את תנאיהם כלפי מצבם הקודם. להכניס בקרוב לתוכם מספר דייגים מחברינו למען ילמדו את התנאים ויסתדרו אחר כך בתור קבוצה.
 - 2) הגומא. אין ספק שניצול הגומא הוא עניין דחוף ותלוי במהירות עבודת הייבוש ולכן אין העניין חשוב כשלעצמו וחשוב רק מנקודת כיבוש והתאחזות. על המפקח החקלאי ללמוד את השאלה. גודל היבול, המחירים, האקספורט [היצוא], תעשיית נייר, תנאי העבודה והחכירה של הערבים עד עכשיו וכיוצא בזה.
- ביחס לניצול הגומא התבלטו 2 דעות: אחת החותרת לקראת חדירה [?] עצמית לתוך המקצוע הזה וקביעת בעלות יותר ממשית בין על ידי עבודת יהודים ובין לפחות על ידי החזקת לפחות קבוצה קטנה של פועלים ערבים כשכירי יום אשר עובדים מטעם החברה.
- הדעה השנייה אומרת להמשיך לכלכל את העניין הזה כאשר נמשך עד עכשיו עד אשר בכלל יעבור ויבטל.
- אלה ואלה עומדים על הטבת תנאי העובד הערבי על חשבון הקבלן הערבי.
- ד¹. אחרון אחרון חשוב – הקרקע. כאן מרכז הדבר. על המפקח החקלאי ללמוד ולשלוט בידיעה על כל שטחי הקרקע הפנויים ממים בין אלה שמעובדים על ידי ערבים ובין אלה שטרם עובדו. את השטחים האחרונים יש בכל תנאי ומחיר לעבד ולהיאחז בהם. אמצעי העיבוד מטרקטור עד לתאו ועבודת ידיים.
- חשוב גם לרכז את כל החומר בכתב אשר בוודאי נמצא בהכשרת היישוב [ו]הקרן הקיימת על סגולות אדמת החולה, מימיה וכיוצא בזה.

¹ במקור אין סעיף ג.

ה. לעמוד בתוקף ולדרוש כי בכל חלק מאדמת הזיכיון שנעבד עד עכשיו תינתן לנו אפשרות לעבד חלק עד אשר תיקבע המכסה לערבים בגבול של 10-15 אלף הדונמים.

ו. בניין הבית הראשון

לבדוק היטב אם אי אפשר לבנות את הבית בכיוון שבעתיד ישמש להתחלת נקודת ישוב עובדים. אין המקום של צריפי הבקר [?] נראה לנו ביותר. באה בחשבון אולי אדמת תלל [?].

ז. לשים לב לשטח האדמה הפנוי והגובל עם חנזריה כבסיס ליישב בעתיד.

ח. בקביעת גבולותינו וחלקנו באדמות אשר פונות לצד הגבול הסורי לא להסכים בשום אופן לחציצה בין אדמתנו ו[ה]גבול הסורי על ידי אדמות ערבים. עלינו לקבל [-] ישר לגבול [ה]סורי.

ט. הוועדה מחשיבה נטיעת חורשות קטנות במרחקים מסוימים סביב כל החולה בתורת עמודי גבול חיים וירוקים לכשייקבעו הגבולות.

י. הובעה הצעה שבמרכז החקלאי תיקבע ועדת תמיד של 2-3 חברים אשר תעמוד בקונטקט עם הנהלת קבוצת הכיבוש בזיכיון.